

תקציר דוח ביקורת בנושא: "הקדמת תשלומים לקבלן איסוף וסילוק אשפה וגזם"

הקבלן לאיסוף וסילוק אשפה וגזם מועסק ברשות המקומית כ- 8 שנים. החל משנת 2009 ועד לחודש מאי 2017 שולמו לספק כ- 38 מליון ₪.

1 תשלום בגין פינוי אשפה גזם ופסולת גושית.

במכרז ובהסכם עם הקבלן נקבע כלהלן:

"נוהל תשלומים.....התמורה לקבלן תשולם לו בפועל בתנאי תשלום של שוטף + 60 יום ממועד אישור החשבון על ידי המנהל."

תנאי התשלום שנקבעו בהסכם עם הספק בהסכם משנת 2014 זהים לתנאי התשלום שנקבעו במכרז ובהסכם עם הקבלן משנת 2009

בביקורת נמצא כי לכאורה התשלומים לספק הוקדמו מידי חודש בכ- 23-27 ימים. הקדמת תשלומים זו הייתה עקבית ונמשכה החל משנת 2009.

משמעויות:

- הרשות המקומית הקדימה את התשלומים במשך כ- 8 שנים כל תשלום בכ- 25 ימים.
- הביקורת מעריכה, כי הערך הכלכלי של הקדמת התשלומים הינו שווה ערך למתן אשראי לספק ללא ריבית בהיקף של כ- 400 אלף ₪ לתקופה של כ- 6.5 שנים.
- הליקוי שנמצא מצביע על פגם בבקרה על התשלומים לספקים.

הביקורת פנתה לראשונה בנושא זה למנהל הכספי (2 אפריל 2017) בחודש יוני 2017 הפסיקה הרשות את הקדמת התשלומים לספק.

הביקורת מציינת כי עולה חשש כי מדובר על הטבה כלכלית משמעותית שניתנה לספק אשר חורגת ואף מנוגדת למכרז ולהסכם עם הספק.

בתגובת גזבר הרשות המקומית (דאז) נכתב:

1. במונחים של ריבית נמוכה מאוד, אין כמעט ערך כספי להקדמת תשלום ב 30 יום כפי שתואר בדוח הביקורת.

2. יחד עם זאת, המלצת הביקורת להקפיד על תנאי התשלום כפי שמופיע במכרז – מקובלת.

3. המועצה איננה נמצאת בחריגה ולכן גם אין עלות לאשראי

הביקורת מדגישה, כי הערך הכלכלי של הקדמת התשלומים הינו שווה ערך למתן אשראי לספק ללא ריבית בהיקף של כ- 400 אלף ₪ לתקופה של כ- 6.5 שנים, וכי גם בריבית¹ שנתית מינימלית של 4%-2%, מוערכת ההטבה לספק בכ- 50,000-100,000 ש"ח

המלצות:

- מומלץ להפיק לקחים מהכשל, ולקבל החלטות לתיקון הליקויים.
- נדרש להקפיד ליישם את ההוראות בחוזים לרבות תנאי התשלום ועיתוי התשלום לספקים.
- נדרש לקבוע נהלים ובקורות אשר יבטיחו כי התשלומים יבוצעו בהתאם להסכמים.
- גזבר הרשות ומנהל מחלקת הנהלת החשבונות יודאו כי אחראית התשלומים לספקים מקבלת העתק מהסעיפים הרלוונטים בחוזים לרבות לעניין תנאי התשלום לספקים וכן יודאו כי מתקיימת בקרה על תנאי התשלומים לספקים.
- מומלץ לקבל חוות דעת בלתי תלויה האם הקדמת התשלומים גרמה נזק כלכלי לרשות ובאיזה היקף.

¹ בשנים 2009-2017 ריבית הפריים הייתה בשיעור 4.75%-1.6% מסמך זה כולל ממצאי ביקורת שערך מבקר המועצה. לפי צו המועצות המקומיות (סעיף 145 ו) אסור לפרסם את המסמך או חלק ממנו לפני שחלף המועד שנקבע, להגשתו למועצה.

- נדרש לבחון האם ניתן לחייב הספק בגין הערך הכלכלי של ההטבה שניתנה לו בחריגה ובניגוד להסכם.